

תשורה משמחת הבר מצווה של אליהו יעקב שיחי' יוניק

ב"ה.

נחבר בהדרג שכוונת המשנה כ"לפוס צערא אגרא" היא ל"צער" כזה (בחומ"צ) שהארס מקבל מדעת עצמו שאינו מחויב כזה ולא נצטווה ~~ל~~ כזה (בדוגמת בר שנהגיייר. ועד"ז בישראל, שמקבל על עצמו "הידור" וכיו"ב שאינו מחויב בזה). ולכן לולא החידוש ד"לפוס צערא אגרא", הוה אזינא שאין נוחנים לו ^לש"ר הצער והסורח כי אם כפי שיווי המלאכה, כהיורד לשדה חבירו מדעת עצמו שאין נוחנים לו עבור ההוצאה כי אם כפי שיעור השבח.

ואף שגם היורד לשדה חבירו מדעת עצמו, כשבעה"ב בלי דעתי' דניחא לי', צריך לחת לו עבור ~~ל~~ כל ההוצאה (גם כשההוצאה יחירה על השבח), ~~שפשוט~~ וודאי שניחא לי' לבעה"ב (הקב"ה) מה ~~ל~~ שנהגיייר - יש לומר, דמכיון שע"י קבלת "צער" הנוסף (שלא נצטווה בזה) דאפשר להיות קלוקל והפסד

[כמו בגר שנהגיייר, שמכיון ש"אין בקי אין כדקרוקי מצוות" (חוס' יבמות מז, ב) הרי נמצא שע"ז שנהגיייר (ונתחייב במצוות) בא לידי קלוקל. ועד"ז בישראל שמקבל על עצמו הידור, שכאם אח"כ (לאחרי שנהג כן ג' פעמים) אינו עושה את ההידור, נמצא שהקבלה הביאה לידי קלוקל]

הנה מכיון שלא ניחא לי' לבעה"ב קלוקל זה (אף שניחא לי לעצם הגיור וקבלת ההידור) - נמצא, שהיא בדוגמת פועל שקיבל עליו להעביר חביות מקום למקום ונשכרו בפשיעתו (כגון: שהלך למקום ~~ל~~ רעוע ונחשל), שמצד הדין אין כה"ב נוחן לו שיר פעולתו [ואדרבה: על הפועל לשלם את דמי החביות],

ועל זה בא החידוש "לפוס צערא אגרא", שגם הינא שע"י הצער שקיבל על עצמו נגרם הפסד לבעה"ב (הקב"ה), מ"מ נוחנים לו שכר פעולתו. וכמו המעביר חביות ונשכרו בפשיעתו ש"מצוה היא לעשות לו לפניו מצורת הדין וליחן לו שכרו" (סור חו"מ ס"ד בחלתו פג, א). שו"ע אדה"ז הל' שאלה ושכירות ס"ט).

לא תפסנו בזה: הדין שבכ"מ שם הוא בשוכר את הפועל להעביר החביות. אבל בנדו"ד: מכיון שהגיור והקבלה עשה האדם מעצמו (ולא נצטווה בזה), מדוע מגיע לו שכר שירחא גם מצד לפניו משורת הדין? ^{ה"ל גילתו דייס' קיומי}
~~א~~ (הכוונה: מכיון שניחא לי' לבעה"ב בעצם הגיור וקבלת ההידור - ^{ה"ל} זה בנוגע לפרט זה שצריך לחת לו שכרו לפניו משורת הדין) כמו ששכר אותו לעשות פעולה זו (הגיור וקבלת ההידור). ובדוגמת המעביר כמה חביות ~~מבעה"ב~~

צילום מענת כ"ק אדמו"ר לועד הגחות התמימים על שאלה בהתועדות י' שבט תשל"ט

תשורה משמחת הבר מצווה של אליהו יעקב שיחי' יוניק

ב

של חבירו מדעת עצמו וניחא ליה לבעה"ב בהעברת החביות, אלא שהלך בדרך רעוע ועי"ז נשברה חבית אחת - שיש לומר, שעל בעה"ב לתת לו שטר לפניו משורת הדין. אם נכון. כי [נוסף על מה שבכ"מ שם איירי בהשוכר את הפועל, ולא בהמעביר מדעת עצמו ורק שבעה"ב ניחא ליה בזה] - בשלמא החס, העברת החביות וההליכה בדרך רעוע, הם ב' פעולות שונות. ולכן שייך לומר, שאף שניחא ליה לבעה"ב הפעולה דהעברת החביות - ההליכה בדרך רעוע הוה פשיעה (ולכן מצד הדין אין מחוייב לשלם לו שכר סירחו);

דן הכי בולא ל
הקלות וההזאתות

מסא"כ בנדו"ד - הרי הגיור (וכן קבלת ההידור) הוא פעולה אחת וא"כ הרי ממ"נ: באם חכבינן שניחא ליה לבעה"ב פעולה זו (כי הריוח שבזה הוא יותר מחשש ההפסד) - הרי זה דוגמה כמו שניחא ליה לבעה"ב פשיע/לך את החביות בדרך הרעוע (מצד איזו מעלה שיש בדרך זו, וואס וועקס איבער את חשש ההפסד שחבית אחת תישבר), שאז מה שהלך בדרך רעוע לא הוה פשיעה כלל, וצריך לשלם לו שכרו גם מצד הדין; ובאם נאמר שמצד חשש ההפסד שיכול ליהנות ע"י הגיור וקבלת ההידור לא ניחא ליה (ח"ו) לבעה"ב בפעולת הגיור וקבלת ההידור - הרי נמצא, שהאדם (כנוגע לפעולה זו) אינו נחשב כלל כפועל ושכיר, ולמה מגיע לו שכר עבור זה (גם) לפניו משורת הדין? אמר הת"א ז"ל (ב"מ דף ק"ח) וצ"ל פעולה נאמרת

ב) באם הדין "לו"ס צערא עגרא" הוא אותו הדין מסס"ד וואררנות צדיקים חסמור" שבכ"מ שם - מהי הס"ד דרבה בר בר חנין (בכ"מ שם)?
ג) הדין בכ"מ שם הוא דוקא כשאין לו להפועל מה לאכול. אבל כשיש לו "כדי סעודת היום" אין צריך לשלם לו שכר (ב"ת חו"מ שם). ומהו ענין זה בנדו"ד?

הדין ב"מ שם

ו צ"ל וצ"ל
א"ל
א"ל - א"ל

א"ל וצ"ל
א"ל וצ"ל
א"ל וצ"ל
א"ל וצ"ל
א"ל וצ"ל

כ"ל - א"ל וצ"ל
א"ל וצ"ל
א"ל וצ"ל
א"ל וצ"ל
א"ל וצ"ל

א"ל וצ"ל
א"ל וצ"ל
א"ל וצ"ל
א"ל וצ"ל

צילום מענת כ"ק אדמ"ר לועד הנחות התמימים על שאלה בהתוועדות י' שבט תשל"ט